<u>პროექტი</u>

საქართველოს კანონი

„ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე

მუხლი 1. „ზოგადი განათლების შესახებ“ საქართველოს კანონში (საქართველოს საკანონმდებლო მაცნე, №20, 04.05.2005, მუხ. 143) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილება:

1. მე-2 მუხლის:

ა) „მ“ ქვეპუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მ) ზოგადი განათლება – განათლება, რომლის მიზანია საქართველოს მოქალაქის აღზრდა და ზოგადი განათლების შემდგომი პროფესიული და საზოგადოებრივი ცხოვრებისათვის მომზადება. ზოგადი განათლების საბაზო საფეხურის სწავლის შედეგები შეესაბამება ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-2 დონისათვის განსაზღვრულ განზოგადებულ სწავლის შედეგებს, ხოლო ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურის/სრული ზოგადი განათლების სწავლის შედეგები – ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-4 დონისათვის განსაზღვრულ განზოგადებულ სწავლის შედეგებს. საქართველოში სრული ზოგადი განათლება მოიცავს არანაკლებ 11 წელს და არაუმეტეს 12 წელს;“;

ბ) „მ“ ქვეპუნქტის შემდგომ დაემატოს შემდეგი შინაარსის „მ[1]“ ქვეპუნქტი:

„მ[1]) ზოგადი განათლების დამადასტურებელი სახელმწიფო დოკუმენტი/ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი - სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი - ატესტატი; საბაზო ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი - ატესტატი.“;

გ) „ო“ ქვეპუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„ო) ზოგადი განათლების საფეხურები – სრული ზოგადი განათლების 3 საფეხური საქართველოში: დაწყებითი (6 წელი – I–VI კლასები), საბაზო (3 წელი – VII– IX კლასები) და საშუალო (2 წელი – X და XI კლასები და ნებაყოფლობითი 1 წელი – XII კლასი);“;

დ) „ჰ[6]“ ქვეპუნქტი ამოღებულ იქნეს.

2. მე-6 მუხლის:

ა) პირველი პუნქტის:

ა.ა) „ა“ ქვეპუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„ა) ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურის X და XI კლასების დაძლევას, რის საფუძველზეც გაიცემა სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი;“;

ა.ბ) „ბ“ ქვეპუნქტის შემდგომ დაემატოს შემდეგი შინაარსის „გ“ ქვეპუნქტი:

„გ) ამ პუნქტის „ა“ და „ბ“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული სრული ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურის/საშუალო პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის დაძლევის შემდეგ, ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურის ნებაყოფლობითი XII კლასის გავლას, რის საფუძველზეც გაიცემა სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი.“;

ბ) მე-6 და 6[1] პუნქტები ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„6. ზოგადი განათლების დაწყებით საფეხურზე სწავლის დაწყების ასაკია 6 წელი, რომელიც პირს უსრულდება 15 სექტემბრის ჩათვლით.
6[1]. ზოგადი განათლების დაწყებით, საბაზო და საშუალო საფეხურებზე უცხოურ ენაზე (მათ შორის, ამ კანონის მე-4 მუხლის მე-4 და 4[1] პუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში) განხორციელებული ზოგადსაგანმანათლებლო პროგრამა/პროგრამები შეიძლება ითვალისწინებდეს ზოგადი განათლების დაწყებითი, საბაზო და საშუალო საფეხურებისთვის ამ კანონის მე-2 მუხლის „ო“ ქვეპუნქტით განსაზღვრული სასწავლო წლებისგან განსხვავებულ წლებს იმ პირობით, რომ ზოგადი განათლების დაწყებით, საბაზო და საშუალო საფეხურებზე უცხოურ ენაზე (მათ შორის, ამ კანონის მე-4 მუხლის მე-4 და 4[1] პუნქტებით გათვალისწინებულ შემთხვევებში) განხორციელებული ზოგადსაგანმანათლებლო პროგრამის/პროგრამების სწავლების წლების ჯამური რაოდენობა 11-ზე ნაკლები ან 12-ზე მეტი არ იქნება.“.

3. მე-9 მუხლის მე-4 პუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„4. ზოგადი განათლების მიღება შეიძლება ექსტერნატის ფორმით. ექსტერნს უფლება აქვს, ზოგადი განათლების დამადასტურებელი სახელმწიფო დოკუმენტი მიიღოს ექსტერნატის ფორმით ეროვნული სასწავლო გეგმით დადგენილი მიღწევის დონის დაძლევის შემთხვევაში.“.

4. მე-14 მუხლის მე-6 და მე-7 პუნქტები ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„6. საჯარო სკოლას (ზოგადი განათლების საბაზო და საშუალო საფეხურზე) და კერძო სკოლას უფლება აქვს, დააწესოს სასკოლო ფორმა ისე, რომ არ შეზღუდოს მოსწავლის და მასწავლებლის გამოხატვის თავისუფლება. მოსწავლეს და მასწავლებელს უფლება აქვთ დასაბუთებული უარი თქვან ამ პუნქტით გათვალისწინებული სასკოლო ფორმის ტარებაზე.

7. ამ მუხლის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული სასკოლო ფორმის დაწესებისას, სკოლამ უნდა გაითვალისწინოს მოსწავლის ფინანსური შესაძლებლობები და თუ მას არ შეუძლია ფორმის შეძენა, სკოლამ უნდა უზრუნველყოს იგი ფორმით.“.

5. მე-19 მუხლის შემდეგ დაემატოს შემდეგი შინაარსის 19[1] მუხლი:

„მუხლი 19[1]. საჯარო სკოლაში მოსწავლის სასკოლო ფორმის ტანსაცმელი

1. მოსწავლე საჯარო სკოლაში, ზოგადი განათლების დაწყებით საფეხურზე, ატარებს სასკოლო ფორმის ტანსაცმელს.
2. ზოგადი განათლების დაწყებით საფეხურზე საჯარო სკოლის მოსწავლისთვის სასკოლო ფორმის ტანსაცმლის ტარება სავალდებულოა.
3. ამ მუხლით გათვალისწინებული სასკოლო ფორმის ტანსაცმლის ტარების ვალდებულებისგან, საჯარო სკოლის მოსწავლე შეიძლება გათავისუფლდეს ჯანმრთელობის მდგომარეობის გამო, სამინისტროსთან საჯარო სკოლის წერილობით შეთანხმებული გადაწყვეტილებით.“.

6. 25-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ.გ“ ქვეპუნქტის შემდგომ დაემატოს შემდეგი შინაარსის „ბ.დ“ ქვეპუნქტი:

„ბ.დ) სკოლის მოსწავლეების ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების სახელმძღვანელოებითა და ზოგადი განათლების დაწყებით საფეხურზე სასკოლო ფორმის ტანსაცმლით უსასყიდლოდ უზრუნველყოფის მიზნობრივ პროგრამებს.“.

7. 26-ე მუხლის პირველი პუნქტის:

ა) „ნ“ და „ნ[1]“ ქვეპუნქტები ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„ნ) ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების სტატუსის მოპოვების მიზნით, აფუძნებს საჯარო სამართლის იურიდიულ პირს, ამტკიცებს მის წესდებას, ასევე, ნებაყოფლობით XII კლასში მოსწავლეთა/პირთა რეგისტრაციის შედეგების მიხედვით, ინდივიდუალურ-ადმინისტრაციული სამართლებრივი აქტით განუსაზღვრავს მას ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურის ხანგრძლივობას. უფლებამოსილია განახორციელოს მისი რეორგანიზაცია და ლიკვიდაცია. აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკებში ამ ქვეპუნქტით გათვალისწინებულ მოქმედებებს სამინისტრო ახორციელებს შესაბამისი ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების სფეროში უფლებამოსილი სამინისტროს წარდგინების საფუძველზე;
ნ[1]) ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების სტატუსის მოპოვების მიზნით, აფუძნებს კერძო სამართლის არასამეწარმეო (არაკომერციულ) იურიდიულ პირს, ამტკიცებს მის წესდებას, ასევე, ნებაყოფლობით XII კლასში მოსწავლეთა/პირთა რეგისტრაციის შედეგების მიხედვით, ინდივიდუალურ-ადმინისტრაციული სამართლებრივი აქტით განუსაზღვრავს მას ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურის ხანგრძლივობას.“.

ბ) „ნ[2]“ ქვეპუნქტის შემდგომ დაემატოს შემდეგი შინაარსის „ნ[3]“ ქვეპუნქტი:

„ნ[3]) უფლებამოსილია ამ კანონით განსაზღვრული მიზნებისთვის დააფუძნოს სამეწარმეო იურიდიული პირი ან/და არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირი. სამინისტროს მიერ დაფუძნებულმა სამეწარმეო იურიდიულმა პირმა ან/და არასამეწარმეო (არაკომერციულმა) იურიდიულმა პირმა, მინისტრის გადაწყვეტილების საფუძველზე, შეიძლება აგრეთვე, განახორციელოს საქმიანობა/პროექტი, რომელიც აუცილებელია საქართველოს კანონმდებლობით სამინისტროს სისტემისთვის განსაზღვრული სხვა მიზნების მისაღწევად.“.

გ) „ფ“ და „ფ[1]“ ქვეპუნქტები ამოღებულ იქნეს.

დ) „ჰ[18]“ ქვეპუნქტის შემდგომ დაემატოს შემდეგი შინაარსის „ჰ[19]“ –„ჰ[22]“ ქვეპუნქტები:

„ჰ[19]) ადგენს საჯარო სკოლების ზოგადი განათლების დაწყებითი საფეხურის მოსწავლეთა სასკოლო ფორმის ტანსაცმლით უზრუნველყოფის ღონისძიებებს, მათ შორის, სასკოლო ფორმის ტანსაცმლის ნიმუშს, საფასურს, რეალიზებისა და გადაცემის წესს;
ჰ[20]) ეროვნული სასწავლო გეგმით განსაზღვრული სტანდარტების შესაბამისად ან/და ეროვნული მნიშვნელობის კატეგორიის ძეგლის ან კაცობრიობის არამატერიალური მემკვიდრეობის რეპრეზენტაციულ სიაში შეტანილი არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის საფუძველზე, ქმნის ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების სახელმძღვანელოს, უზრუნველყოფს მის ბეჭდვასა და მოსწავლეებისთვის უსასყიდლოდ, დროებით სარგებლობაში გადაცემის მიზნით, სკოლებისთვის ამ კანონის 25-ე მუხლის მე-2 პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის „ბ.დ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული მიზნობრივი პროგრამის შესაბამისად მიწოდებას;
ჰ[21]) ამტკიცებს ამ პუნქტის „ჰ[20]“ ქვეპუნქტის საფუძველზე შექმნილი სახელმძღვანელოს საფასურს, მისი რეალიზების, მოვლა-შენახვისა და ამოცვლის წესს;
ჰ[22]) ამტკიცებს საჯარო სკოლებში ელექტრონული საკომუნიკაციო საშუალებების (მათ შორის, მობილური ტელეფონის) გამოყენების ზოგად წესს.“.

8. 33-ე მუხლის პირველი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:
„დ) ზოგადსაგანმანათლებლო საქმიანობა განახორციელოს სამინისტროს მიერ შექმნილი ან/და სამინისტროსთან შეთანხმებული ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების სახელმძღვანელოებით. სახელმძღვანელოს სამინისტროსთან შეთანხმების წესი და ვადები განისაზღვრება მინისტრის ინდივიდუალურ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით.“.

9. 33[1] მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 33[1]. პერსონალისთვის დადგენილი შეზღუდვა

1. ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებაში არ შეიძლება დასაქმდეს „სქესობრივი თავისუფლებისა და ხელშეუხებლობის წინააღმდეგ მიმართულ დანაშაულთან ბრძოლის შესახებ“ საქართველოს კანონით გათვალისწინებული სქესობრივი თავისუფლებისა და ხელშეუხებლობის წინააღმდეგ მიმართული დანაშაულის ჩადენისთვის ნასამართლევი პირი, მიუხედავად ნასამართლობის მოხსნისა ან გაქარწყლებისა.

2. მოსწავლის მიმართ განხორციელებული ძალადობის გამო შრომითი ხელშეკრულების შეწყვეტის შემთხვევაში, მასწავლებელს/ზოგად საგანმანათლებლო დაწესებულების სხვა თანამშრომელს 3 წლის განმავლობაში არ აქვს უფლება დასაქმდეს ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებაში.“.

10. 38-ე მუხლის პირველი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„დ) ითანხმებს პედაგოგიური საბჭოს მიერ შემუშავებული სასკოლო სასწავლო გეგმასა და სასწავლო წლის განმავლობაში გამოსაყენებელ სასწავლო მასალის ნუსხას;“.

11. 46-ე მუხლის „ბ“ ქვეპუნქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„ბ) სამეურვეო საბჭოსთან შეთანხმებით, ზოგადი განათლების საფეხურებისა და საგნების შესაბამისად ამტკიცებს სასწავლო წლის განმავლობაში გამოსაყენებელი სასწავლო მასალის ნუსხას;“.

12. 62^1 მუხლის შემდგომ დაემატოს შემდეგი შინაარსის „62^2“ მუხლი:

„მუხლი 62^2. 2026 წლიდან ზოგადი განათლების საბაზო საფეხურის ხანგრძლივობისა და საშუალო საფეხურის ხანგრძლივობის ცვლილებასთან დაკავშირებით განსახორციელებელი ღონისძიებები

1. იმ პირებზე, რომლებიც 2025-2026 სასწავლო წლიდან დაძლიეს/დაძლევენ ზოგადი განათლების საბაზო საფეხურის IX კლასისთვის ეროვნული სასწავლო გეგმით დადგენილ მიღწევის დონეს, გაიცეს საბაზო ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი - ატესტატი.
2. იმ პირებზე, რომლებიც 2026-2027 სასწავლო წლის დაწყებამდე დაძლიეს/დაძლევენ ზოგადი განათლების საბაზო საფეხურის X კლასისთვის ეროვნული სასწავლო გეგმით დადგენილ მიღწევის დონეს, გაიცეს საბაზო ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი - ატესტატი.
3. იმ პირებს, რომლებიც 2025-2026 სასწავლო წელს სწავლობენ ზოგადი განათლების საბაზო საფეხურის X კლასში და ვერ დაძლევენ ზოგადი განათლების საბაზო საფეხურის X კლასისთვის ეროვნული სასწავლო გეგმით დადგენილ მიღწევის დონეს, ასევე იმ პირებს, რომელთაც 2025-2026 სასწავლო წელს მოსწავლის სტატუსი შეუჩერდათ ზოგადი განათლების საბაზო საფეხურის X კლასში - დაძლეულად ჩაეთვალოთ ზოგადი განათლების საბაზო საფეხური და მათზე გაიცეს საბაზო ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტი - ატესტატი, ხოლო ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურზე სწავლის გაგრძელების შემთხვევაში, ჩაირიცხონ ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურის X კლასში.
4. სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტის - ატესტატის მისაღებად, 2028-2029 სასწავლო წლამდე, სავალდებულოა XII კლასის დაძლევა, გარდა, იმ პირებისათვის, ვინც 2026-2027 სასწავლო წელს სწავლას დაიწყებენ ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურის X კლასში.
5. ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურის XII კლასის გავლა ნებაყოფლობითია 2028-2029 სასწავლო წლიდან.

6. იმ პირებისთვის, რომელთაც ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურზე სწავლა დაიწყეს 2006-2007 სასწავლო წელს ან შემდგომ და 2028-2029 სასწავლო წლის დაწყებამდე დაძლეული აქვთ ზოგადი განათლების დაწყებითი საფეხური, საბაზო საფეხური და საშუალო საფეხურის X და XI კლასები, სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტის - ატესტატის მისაღებად სავალდებულოა XII კლასის დაძლევაც. 2028 წლიდან აღნიშნული პირებისთვის სამინისტრო ყოველწლიურად უზრუნველყოფს ექსტერნატის გამოცდების ორგანიზებას.
7. იმ პირებისთვის, რომელთაც ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურზე სწავლა დაიწყეს 2006-2007 სასწავლო წელს ან შემდგომ და 2028-2029 სასწავლო წლის დაწყებამდე დაძლეული აქვთ ზოგადი განათლების დაწყებითი საფეხური, საბაზო საფეხური და საშუალო საფეხურის X კლასი, სრული ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტის - ატესტატის მისაღებად სავალდებულოა XI და XII კლასის დაძლევაც. 2028 წლიდან აღნიშნული პირებისთვის სამინისტრო ყოველწლიურად უზრუნველყოფს ექსტერნატის გამოცდების ორგანიზებას.
8. ის პირები, რომლებიც 2025-2026 სასწავლო წელს დაძლიეს/დაძლევენ ზოგადი განათლების X კლასს და ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურზე 2026-2027 სასწავლო წლიდან ან მომდევნო პერიოდებში აგრძელებენ სწავლას, ჩაირიცხებიან ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურის XI კლასში.
9. ამ მუხლით გათვალისწინებულისგან განსხვავებულ შემთხვევებში, ზოგადი განათლების საბაზო და საშუალო საფეხურის დაძლევასთან და ზოგადი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტის გაცემასთან დაკავშირებულ საკითხებზე, გადაწყვეტილებას იღებს მინისტრი, ინდივიდუალურ-ადმინისტრაციული სამართლებრივი აქტით.

მუხლი 2.

1. საქართველოს მთავრობამ, საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტროს წარდგინებით:
ა) 2026 წლის 1 ივნისამდე, უზრუნველყოს საჯარო სკოლის მოსწავლეების ზოგადი განათლების დაწყებით საფეხურზე სასკოლო ფორმის ტანსაცმლით უსასყიდლოდ უზრუნველყოფის მიზნობრივი პროგრამის დამტკიცება;
ბ) 2027 წლის 1 იანვრამდე უზრუნველყოს მოსწავლეების ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების სახელმძღვანელოებით უსასყიდლოდ უზრუნველყოფის მიზნობრივი პროგრამის დამტკიცება.
2. საქართველოს განათლების, მეცნიერებისა და ახალგაზრდობის სამინისტრომ:
ა) 2026 წლის 1 ივნისამდე, უზრუნველყოს ზოგადი განათლების დაწყებითი საფეხურის მოსწავლეთა სასკოლო ფორმის ტანსაცმლით უზრუნველყოფის ღონისძიებების, მათ შორის, სასკოლო ფორმის ტანსაცმლის ნიმუშის, საფასურის, რეალიზებისა და გადაცემის წესის დადგენა;
ბ) 2026-2027 სასწავლო წლის დაწყებამდე, უზრუნველყოს საჯარო სკოლებში ელექტრონული საკომუნიკაციო საშუალებების (მათ შორის, მობილური ტელეფონის) გამოყენების ზოგადი წესის დამტკიცება;
გ) 2027-2028 სასწავლო წლის დაწყებამდე უზრუნველყოს:

გ.ა) ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების სახელმძღვანელოს საფასურის, მისი რეალიზების, მოვლა-შენახვისა და ამოცვლის წესის დამტკიცება;
გ.ბ) ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების სახელმძღვანელოს შექმნა, მისი ბეჭდვა და მოსწავლეებისთვის უსასყიდლოდ, დროებით სარგებლობაში გადაცემის მიზნით, „მოსწავლეების ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულების სახელმძღვანელოებით უსასყიდლოდ უზრუნველყოფის მიზნობრივი პროგრამის“ შესაბამისად მიწოდება.

მუხლი 3.

1. ეს კანონი, გარდა ამ კანონის პირველი მუხლის პირველი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტისა, მე-4 და მე-5 პუნქტებისა, მე-7 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტის, მე-8, მე-10 და მე-11 პუნქტებისა, ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.
2 ამ კანონის პირველი მუხლის მე-4 და მე-5 პუნქტები ამოქმედდეს 2026 წლის პირველი სექტემბრიდან.
3. ამ კანონის პირველი მუხლის პირველი პუნქტის „დ“ ქვეპუნქტი, მე-7 პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი და მე-8, მე-10 და მე-11 პუნქტები ამოქმედდეს 2027 წლის პირველი სექტემბრიდან.

საქართველოს პრეზიდენტი **მიხეილ ყაველაშვილი**